

stane pohledávkou samostatnou, sdílí osud pohledávky, platí jen pro pořadí (§ 216 druhý odstavec ex. ř.). Z toho však neplyne, že nelze vymáhati úrok, není-li pro něj samostatného exekučního titulu, vždyť pohledávka jistiny může zaniknouti zaplacením, tím však nezaniká nárok na nezaplacený splatný úrok. Bylo proto obnoviti usnesení prvního soudu o povolení exekuce ze dne 23. května 1934 E 764/34/10 přístupem k exekuci týchž účastníků pro 20.000 Kč s příslušenstvím ze dne 18. října 1933 č. j. E 1942/33. V této exekuci byl tehdy usnesením ze dne 18. května 1934 č. j. E 1942/33-8 povolen odklad až do 31. prosince 1934, podle zákona o dočasných opatřeních v exekčním a konkursním řízení proti zemědělcům čís. 33/34 sb. z. a n. Podle § 139 odstavec druhý ex. ř. musí přistoupivší věřitel zahájené dražební řízení přijati ve stavu, v němž bylo v době povolení přístupu, leda že by podle § 206 ex. ř. nebyl odklad vedoucí exekuce účinným proti všem přistoupivším vymáhajícím věřitelům. Odklad exekuce podle zmíněného zákona působí však všeobecně, neboť jeho důvod nespočívá v osobním poměru povinné strany ať materiálním nebo formálním jen k jednomu nebo k některému z vymáhajících věřitelů, nýbrž v určitém vztahu povinné strany k nemovitostem do dražby vzatým a působí proti všem vymáhajícím věřitelům, pokud nejde o vymáhání pohledávek podle § 3 zmíněného zákona. O takovou pohledávku jde (§ 3 odstavec 1 písm. f), avšak dovolací rekurentka přistoupila k exekuci již odložené, v níž lze pokračovati jen na návrh, a takový návrh neučinila ani v žádosti o povolení exekuce přístupem. Bylo proto usnesení o ustanovení dražby ze dne 30. května 1934 č. j. E 1942/33-12 zrušeno právem.

Čís. 13781.

Mezinárodní úmluva o přepravě zboží po železnicích, podepsaná v Bernu dne 23. října 1924, uveřejněná pod čís. 140 sb. z. a n. na rok 1928.

V tom, že železnice, nestačily-li údaje odesílatelovy k úplnému určení přepravní cesty, zvolila delší a dražší přepravní cestu, nelze spatřovati její hrubé zavinění ve smyslu čl. 9 § 3 písm. h) mez. úmluvy. Na železnici nelze požadovati, by uváděla důvody pro to, po případě dokazovala, proč se jí zdála zvolená cesta pro odesílatele nejvýhodnější.

(Rozh. ze dne 20. září 1935, Rv II 845/32.)

Holandská firma zaslala žalující olomoucké firmě vagon zboží. V nákladním listu byla stanice určení označena Bohumín, dráha určení udána nebyla, v rubrice použití tarifů a přepravní cesty bylo uvedeno: Ich bitte um Anwendung des niedrigsten Frachtsatzes via Neuschantz/Weener. Auf der deutschen Strecke zum Durchfuhrnahmetarif D. A. T. 26, v rubrice celních předpisů: Verzollung beim Hauptzollamte Oderberg, jako příjemce označena fa. Intercontinentale Oderberg, Station Bohumín. Náklad byl řízen přes Podmokly, nikoliv po říšskoněmeckých drahách do Bohumína, následkem čehož žalující firma zaplatila na dopravném více o 4.100 Kč, jichž se domáhala na československém eráru. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Důvody: Podle čl. 6,

§ 6 písm. c) m. ú. ž. musí mezinárodní nákladní list kromě jiného obsahovati i údaj názvu železnice a stanice určení se všemi nutnými bližšími údaji, by bylo zabráněno záměně mezi různými stanicemi téhož místa nebo místa, které má stejné jméno nebo jméno podobné. Poněvadž označení dráhy určení nebylo na nákladním listě uvedeno, nebyly odesilatelem splněny podmínky výše uvedené a jest proto odesílatel podle čl. 7 § 1 m. ú. ž. zodpověden za všechny důsledky těchto nepřesných údajů. Podle posudku znalce jest označení pro stanici Bohumín na říšskoněmeckém území Oderberg (Bohumín) DRB., na československém území Bohumín Č. s. d. Nebyla tedy ani stanice určení odesilatelem přesně označena. Přepravení cesta byla označená jen slovy: Via Neuschantz Weener. Auf der deutschen Strecke zum Durchfuhrhausnahmetarif D. A. T. 26, Ich bitte um Anwendung des niedrigsten Frachtsatzes. Toto označení přepravní cesty jest nedostatečné. Žádost odesílatelova o použití nejnižšího tarifu jest jen předpisem všeobecným, který podle čís. 4 jednotných doplňujících ustanovení k čl. 9 m. ú. ž. nelze považovati za předpis přepravní cesty. Jinak dráha splnila předpisy odesílatelovy. Zásilka šla přes holandsko-německou pohraniční stanici Weener Neuschantz, také bylo na německé trati použito navrhovaného výjimečného tarifu. Slova Auf der deutschen Strecke ještě neznačí, že stanicí pohraniční byl Bohumín říšskoněmecký. Odesílatel byl by vzhledem na výše uvedené musel tuto stanici Oderberg nebo Bohumín DRB. označiti v nákladním listě výslovně jako stanicí pohraniční, což však neučinil. Správným jest, že se označení stanice, kde mají býti splněny předpisy celní, rovná předpisu přepravní cesty (čl. 9, § 3 a) m. ú. ž.). V této rubrice uvedl odesílatel slovo Oderberg. Z tohoto označení nelze však vyvoditi, že šlo o Oderberg DRB., neboť označení této stanice musí podle znalce býti Oderberg neb Bohumín DRB. Tento dodatek však scházel a nebyla tedy ani tím přepravní cesta jasně a bezpečně určena. Nejsou proto údaje odesílatelovy v nákladním listě postačitelny k určení přepravní cesty a byla proto dráha podle čl. 9 § 3 písm. e) m. ú. ž. oprávněna, by přepravní cestu sama volila a to tu, která se jí zdá nejvýhodnější pro odesílatele. Při tom se má řídití údaji nákladního listu pokud se týče navržené stanice pro splnění předpisů celních a, možno-li i jinými předpisy odesílatelovými. Těmito předpisy se dráha skutečně řídila. Zásilka byla v Bohumíně celně odbavena, zásilka byla dirigována přes Neuschantz a bylo na německé trati použito navrženého výjimečného tarifu. Údaje nákladního listu, pokud se týče přepravní cesty, považuje i znalec za neúplné a měla dráha podle jeho názoru právo volby. Zbývá ještě zkoumati, zda se dráha při volbě přepravní cesty nedopustila hrubé nedbalosti nebo zlého úmyslu (čl. 9 § 3 písm. h) m. ú. ž.). Podle názoru soudu hrubé nedbalosti dráhy v souzeném případě není. Nelze ji spatřovati jen v tom, jak to činí žalobce, že zásilka byla dopravena po delší trati a za dražší dopravné. Hrubou nedbalost bylo by spatřovati v takovém jednání dráhy, které by bylo nezvyklým a nápadným zanedbáním povinné péče. Použití delší přepravní cesty nelze však ještě za takové jednání považovati. Stanovisko, z něhož dráha jest oprávněna voliti nejvýhodnější přepravní cestu, jest stanoviskem ryze subjektivním, neboť jest jí uloženo voliti nejpriznivější cestu přepravní podle vlastního názoru. Mohou tedy pohnutky volby býti jiné než jen láce, na příklad vzhledem k zatí-

žení určité trati v čase dopravy, vzhledem na bezpečnost dopravy po určité trati a podobně. Dráha má voliti nejvýhodnější dopravní cestu pro odesilatele, nikoliv pro příjemce. Prospěch příjemcův z této volby jest zcela nerozhodný a okolnosti žalobcem na důkaz nevýhodnosti použité přepravní cesty přednesené týkají se jen prospěchu příjemce, jsou tedy činěny se stanoviska příjemce a nikoliv ze stanoviska odesílatele. Že by i pro odesílatele zvolená přepravní cesta byla nevýhodná, tvrzeno nebylo. I kdyby však i prospěch odesílatelův byl vyžadoval volbu tratě nejlevnější, nelze ještě říci, že v tom, že tato trať zvolena nebyla, bylo hrubé zavinění dráhy. Dráha dopravuje nákladů celou spoustu, trať dopravní v souzeném případě byla již určována v Německu a na úředníku dráhy u této železnice nelze žádati, by ovládal vzdálenost ve všech státech vzhledem k jich délce a láci. Určil proto přepravu tudy, kudy podle jeho názoru byla nejvýhodnější, a nelze říci, že v jeho neznalosti nejkratší dopravní cesty bylo nápadné a nezvyklé zanedbání povinné péče. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil, schváliv v podstatě důvody prvního soudu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolání brojí s hlediska dovolacího důvodu čís. 4 jen proti názoru odvolacího soudu, že se železnice při volbě přepravní cesty nedopustila hrubé nedbalosti, a dovozuje, že výpravčí úředník stanice Weener v Německu postupoval proti služebním předpisům, které však neuvádí, ježto prý v německých služebních předpisech jest výslovně, že v pochybnosti jest použití nejdelší německé trati, takže úředník oné stanice musel při sebe menších znalostech tarifu předvídati, že cesta přes Podmoklí jest mnohem dražší a byl povinen voliti cestu přes Oderberg D. R. B. Z toho prý jest zřejmé jeho hrubé zavinění, za které žalovaná dráha ručí, poněvadž má náhradní nárok proti německým říšským drahám. Podle ustanovení čl. 9 § 3 písm. e) m. ú. ž. vyvolí železnice, nedostačují-li odesílatelovy údaje k úplnému určení přepravní cesty nebo tarifů, nebo vyloučí-li se navzájem některé z těchto údajů, přepravní cestu nebo tarify, které se jí zdají pro odesílatele nejvýhodnějšími, a podle ustanovení čl. 9 § 3 písm. h) m. ú. ž. neručí železnice v případech pod b), c) a e) (odst. 1), tedy i v souzeném případě, za škodu z volby přepravní cesty nebo tarifů, leč při zlém úmyslu nebo při hrubé nedbalosti. Za hrubou nedbalost, již náleželo prokázati žalobkyni, považuje se podle ustálené judikatury (rozh. čís. 4480, 4248, 4136, 3005, 300, 911 sb. n. s.) jen zvláště těžké porušení povinné bedlivosti, a to takové, že jeho neblahé následky bez námahy bylo lze předvídati a jehož se bylo lze vyvarovati. Pouhá chyba nebo přehlédnutí, třebaš byly spojeny s majetkovou škodou, nejsou o sobě důkazem, že vznikly z hrubé nedbalosti. V souzeném případě spatřuje se hrubá nedbalost v tom, že železnice přepravila zásilku do stanice Bohumína přes Podmoklí po území republiky Československé místo do stanice Bohumína přes území německé říše. Uváží-li se však, že podle čl. 9 § 3 lit. e) m. ú. ž. jest železnice oprávněna, nedostačují-li údaje odesílatelovy k úplnému určení přepravní cesty, voliti cestu, která se jí zdá pro odesílatele nejvýhodnější (v zákoně se nepraví,

která je pro odesílatele nejvýhodnější), takže volba ta je zůstavena rozumné úvaze železničních orgánů, při které není bez významu přihlížeti i k bezpečnosti určité trati nebo k případnému jejímu zatížení, nelze v tom, že v souzeném případě železnice volila delší a dražší přepravní cestu přes Podmoklí, spatřovati hrubé její zavinění, a nelze také na ní požadovati, aby důvody pro to uváděla, po případě dokazovala, proč se jí zdála cesta přes Podmoklí pro odesílatele nejvýhodnější.

Čís. 13782.

Odpůrčí řád ze dne 27. března 1931, čís. 64 sb. z. a n.

K odporu podle § 9 odp. řádu jest oprávněn jen věřitel, jemuž přísluší pohledávka peněžitá.

(Rozh. ze dne 20. září 1934, Rv II 1091/33.)

Rozsudkem ze dne 17. prosince 1931 byli manželé P-ovi uznáni povinnými dodržeti kupní smlouvu, již prodali žalobci pozemky vl. čís. 293, 294, a podepsati za tím účelem kupní smlouvu pro vklad vlastnického práva. Manželé P-ovi prodali pak pozemky vl. čís. 293, 294 K-ovi. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce proti K-ovi, by bylo uznáno právem, že odstupní smlouva, již manželé P-ovi prodali pozemky vl. čís. 293, 294 žalovanému, jest proti žalobci bezúčinnou a že žalovaný jest povinen trpěti, by ve vl. čís. 293, 294 bylo vloženo vlastnické právo pro žalobce. **O b a n i ž š í s o u d y** žalobu zamítly, **o d v o l a c í s o u d** mimo jiné z těchto důvodů: Pohledávka, pro niž lze odporovati, musí býti peněžitou pohledávkou, nikoliv snad nárokem na určité jednání neb opomenutí dlužníka. Že tu nejde o pohledávku peněžitou, plyne jasně i z přednesu žalobce, podle něhož manželé P-ovi jsou povinni dodržeti kupní smlouvu proti hotovému zaplacení 28.000 Kč žalobcem. Žalobci nepřisluší proti manželům P-ovým peněžitá pohledávka, nýbrž nárok na splnění kupní smlouvy.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání se opírá o dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci podle § 503 čís. 4 c. ř. s. Leč výtky jest neodůvodněna a stačí odkázati dovolatele na správné důvody napadeného rozsudku mající oporu i v zákoně (§ 9 zák. čís. 64/31 sb. z. a n.) i v judikatuře nejvyššího soudu (rozh. čís. 7598 sb. n. s.).

Čís. 13783.

Nevyplývá-li z v y h o t o v e n í usnesení krajského soudu, že bylo učiněno předsedou senátu, nemůže rekursní soud odmítnouti rekurs proto, že nebyla navržena změna usnesení u sborového soudu, nýbrž jest na něm, by především postoupil rekurs sborovému soudu prvé stolice k jednání podle § 516 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 21. září 1934, R I 775/34.)